

3. GUÍA DOCENTE DE LENGUA CATALANA

Assignatura: Llengua Catalana
Codi: 7775 i 7774
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Curs: 1r
Quadrimestral, semestral o anual: Quadrimestral
Núm. de crèdits: 6 i 4'5
Crèdits ECTS: 5'62

Professorat:

Dari Escandell, Francesc X. Giner,
Maribel Guardiola, Rafel Jordà,
Francesc Llorca, Jaume Lloret,
Antoni Maestre, Joan Antoni Montoya,
Sandra Montserrat, Orland Verdú i
M. Antònia Cano Ivorra

1. CONTEXTUALITZACIÓ

1.1 Contextualització de l'assignatura en el perfil de la titulació: justificació

El treball que presentem és una proposta de guia docent, atenent als continguts del programa actual i a l'adaptació necessària que cal fer segons les orientacions del Marc Europeu de Referència. Per tant, hem partit dels continguts del programa actual, hem fet una anàlisi de la pràctica docent que despleguem en les nostres classes; hem analitzat la correspondència amb els tipus d'objectius i continguts del Títol en les orientacions dels nous plans d'estudi; hem establert la correspondència entre els crèdits actuals i els crèdits ECTS. L'anàlisi que hem fet ha revelat que la pràctica docent en llengua catalana s'adequa bastant a les directrius que proposa el Marc Europeu de Referència. Tot i així, hem constatat que el programa actual de l'assignatura no recollia d'una manera explícita la pràctica docent que estàvem realitzant. Per això, ha sigut ben profitós aquest treball d'anàlisi, reflexió i elaboració de la Guia docent, atès que ens ha ajudat a reformular el programa de l'assignatura, fent-lo més coherent amb una pràctica docent, que havia evolucionat més enllà del punt de partida. Considerem que l'elaboració d'aquesta Guia docent no solament serà important per al treball futur, sinó que és aplicable a partir d'ara, sinó en tot (pensem, per exemple, que els crèdits ECTS encara no són vigents), almenys en relació amb els continguts i la metodologia docent. D'altra banda, pensem que la coordinació amb la resta d'assignatures de primer ha estat una aportació imprescindible per a assolir amb èxit aquestes modificacions. El treball en grup ha estat una experiència novedosa i profitosa, que ha demanat un esforç considerable de coordinació i que caldrà continuar en el futur. En relació a la contribució d'aquesta assignatura en relació a les competències que s'han definit com a pròpies del perfil de la titulació, proposem les que conté la següent relació i que hem desplegat en els

apartats corresponents de la guia. Aquesta assignatura contribuirà a aconseguir les competències de la titulació següents: 1, 2, 3, 5, 11, 12, 17, 18, 21 i 24.

CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA EN EL PERFIL DE LA TITULACIÓ

En relació amb el perfil de la titulació que s'han explicat en el punt 2, l'assignatura *Llengua Catalana* cobreix una part ben concreta de les competències definides, sobretot quant a les destreses. En aquest punt, doncs, definirem els aprenentatges bàsics que pretenem que assolisquen els estudiants a partir del desenvolupament del seu treball en l'assignatura en relació amb les competències conceptuals (SABER), procedimentals (SABER FER) i actitudinals (SABER ESTAR).

COMPETÈNCIES CONCEPTUALS

A final de curs, cal que l'alumnat de *Llengua Catalana* siga capaç de:

- 1) Comprendre i analitzar el context sociolingüístic, bo i relacionant-lo amb els programes d'educació bilingüe, d'aquesta manera podrà cobrir un dels perfils fonamentals de la titulació, és a dir, comprendre la funció, possibilitats i límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten els centres d'educació primària i d'educació infantil i els professionals. Aquest aprenentatge del context i del tractament del bilingüisme en el sistema educatiu cobreix lògicament altres objectius de la titulació, ja que l'alumnat egressat estarà capacitat per a dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament-aprenentatge en contextos de diversitat i, alhora, podrà enfrontar-se amb eficàcia a situacions d'aprenentatge en contextos multiculturals i multilingües.

COMPETÈNCIES PROCEDIMENTALS

En segon lloc, l'assignatura *Llengua Catalana* ha de fomentar un altre objectiu clar de la titulació, és a dir, ha d'oferir la possibilitat a l'alumnat d'adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu per a la millora de l'activitat professional, compartint coneixements i experiències. En concret en aquesta assignatura es pretenen guiar les destreses següents:

- 2) Desenvolupar una expressió oral que supere la limitada en un nivell de llengua estàndard.
- 3) Expressar-se per escrit amb domini adequat de la normativa morfosintàctica treballada durant el curs.

Així, doncs, el professorat haurà de proporcionar a l'alumnat les eines que li permetran ser competent oralment i per escrit en valencià estàndard, en tots els nivells de la llengua, tot i que s'incideix especialment en el component ortogràfic i en el lèxic; per tant, es pretén que l'alumnat siga capaç de:

- 4) Escriure al dictat un text d'un nivell mitjà de dificultat amb un màxim d'un sis per cent d'errors ortogràfics.
- 5) Comprendre i utilitzar el lèxic propi d'un nivell de llengua estàndard.
Durant el procés d'assoliment de la competència oral i escrita en valencià és imprescindible que l'alumnat conega l'adequació del text produït a la situació comunicativa, per tant, també ha de:
- 6) Prendre consciència de la diversitat lingüística i produir textos en què es trie adequadament la varietat.

En tercer lloc, és indispensable per als objectius de la titulació que el futur mestre domine les matèries que s'han d'ensenyar, els processos de construcció del coneixement i, sobretot, les didàctiques corresponents. En aquest darrer sentit, se li demanarà capacitat per a promoure l'aprenentatge autònom i cooperatiu en l'alumnat, acompanyades d'una formació sòlida científicocultural i tecnològica. És per aquest motiu que en l'assignatura *Llengua Catalana* es proporcionarà a l'alumnat la possibilitat de conèixer, analitzar i practicar tot tipus de material didàctic informatitzat o no destinat a l'aprenentatge autònom i cooperatiu; per tant l'alumnat en acabar el curs haurà de:

- 7) Conèixer i utilitzar els recursos i materials de suport per al treball de la llengua catalana (diccionaris, gramàtiques, programes informàtics, etc.)

COMPETÈNCIES ACTITUDINALS

Finalment, l'assignatura de *Llengua Catalana* ha de contribuir sobretot a un objectiu de la titulació fonamental per aconseguir l'excel·lència en el procés d'ensenyament-aprenentatge. El futur mestre ha d'assumir que l'exercici de la funció docent requereix actualització i formació contínua. Per aquest motiu, en la nostra assignatura hi ha un interès especial, d'una banda, per promoure l'hàbit de lectura en català i, de l'altra, per guiar l'alumnat en la investigació sobre la literatura destinada als nivells educatius d'infantil i primària. En resum, volem que l'alumnat aconseguisca:

- 8) Prendre hàbit i gust per la lectura d'obres escrites en la nostra llengua.

2. OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA EN RELACIÓ AMB LES COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ

Per a projectar la docència d'aquesta assignatura i acomodar-la a les noves directrius europees cal detallar els objectius de l'assignatura, sempre en relació amb les competències disciplinars (SABER), professionals o destreses (SABER FER) i actitudinals (SABER ESTAR) que hem analitzat abans i que concreten les competències del futur grau.

Val a dir que l'assignatura *Llengua Catalana* està dissenyada fonamentalment per a aconseguir que l'alumnat assolisca objectius procedimentals i actitudinals, més relacionats, doncs, amb l'adquisició de destreses en l'expressió oral i escrita i en la valoració de la llengua com a vehicle de la cultura pròpia. De fet, l'alumnat ha d'assolir aquestes destreses per tal d'enfrontar-se amb assignatures d'altres cursos en què els objectius conceptuals tenen una mica més d'importància. Ens referim, per exemple, a assignatures com ara *Escola i llengua al País Valencià*.

2.1 Objectius conceptuals

L'assignatura *Llengua Catalana* pretén assolir un objectiu conceptual bàsic, l'alumnat ha de:

- 1) Conèixer els models d'educació bilingüe en relació amb el context sociolingüístic del País Valencià, d'aquesta manera assolirà la competència conceptual bàsica que havíem descrit adés, és a dir, el professorat guiarà l'alumnat perquè compregua i analitze el context sociolingüístic, bo i relacionant-lo amb els programes d'educació bilingüe. Aquest contingut bàsic es presentarà d'una manera introductòria i serà la base per a l'aprofundiment que es du a terme en assignatures com *Escola i llengua al País Valencià* o *Llengua i Literatura i la seua didàctica*.

2.2 Objectius procedimentals

Com ja hem avançat, l'assignatura està orientada, en primer lloc, a assolir el ple domini de l'estàndard. En concret, l'alumnat ha de ser capaç durant el curs de desenvolupar una expressió oral que supere la limitada en un nivell de llengua estàndard. Així, consideren que el primer objectiu procedimental bàsic de *Llengua Catalana* ha de ser que l'alumnat:

- 2) Siga capaç de realitzar un exposició oral formal i una entrevista oral formal a l'aula.

En segon lloc, cal que l'alumnat s'expressi per escrit amb domini adequat de la normativa morfosintàctica treballada durant el curs, per tant, l'assignatura va orientada a assolir els dos objectius següents:

- 3) Ser capaç de fer una redacció adequada, coherent i cohesionada sobre un tema d'actualitat.
- 4) Ser capaç d'escriure al dictat un text de nivell mitjà.

Aquests tres primers objectius es concreten en dos objectius més, que assumeixen la necessitat que el futur mestre compregua i use oralment i per escrit el lèxic propi d'un nivell de llengua estàndard. Per tant:

- 5) Ser capaç de parlar utilitzant el lèxic apropiat al tema i a la situació comunicativa
- 6) Ser capaç de redactar un text amb un lèxic adequat al tema i a la tipologia textual.

En aquest procés d'assoliment de l'estàndard, l'alumnat també ha de prendre consciència de la diversitat lingüística i, per tant, ha de:

- 7) Ser capaç de comprendre les diferents varietats lingüístiques i produir textos en què es trie adequadament la varietat.

Així mateix, l'assignatura de *Llengua Catalana* pretén que l'alumnat conega i use els recursos i materials de suport per al treball de la llengua (diccionaris, gramàtiques, programes informàtics, etc.). L'objectiu, en aquest sentit, és ben concret. Volem guiar l'alumnat en el coneixement dels recursos que permeten l'autoaprenentatge. Aquest tipus de recursos es vehiculen fonamentalment –tot i que no exclusivament– a través de programes informàtics, per tant, l'alumnat en acabar el curs ha de

- 8) Ser capaç d'usar els recursos informàtics en les activitats de l'aula. amb l'objectiu darrer de:
- 9) Ser capaç de seleccionar els recursos adequats per a potenciar l'autoaprenentatge en la tasca educativa.

Finalment, com hem indicat més amunt, el professorat de l'assignatura de *Llengua Catalana* introdueix l'alumnat en el coneixement del context sociolingüístic per a comprendre l'abast dels programes d'educació bilingüe. És per això que també provarà de potenciar els tres objectius procedimentals següents d'una manera bàsica, atès que es desenvoluparan, com ja hem dit, en altres assignatures:

- 10) Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament-aprenentatge en contextos de diversitat que tinguen en compte la igualtat de gènere, l'equitat i la situació sociolingüística del País Valencià.
- 11) Ser capaç d'adaptar els programes d'educació bilingüe a situacions d'educació inclusiva
- 12) Ser capaç d'adaptar els programes d'educació bilingüe a l'alumnat nouvingut

2.3 Objectius actitudinals

Pel que fa a l'apartat dedicat a les actituds o habilitats socials, cal apuntar que aquestes haurien de tenir més que cap altra un caràcter transversal, més enllà de les actituds i habilitats socials de caràcter professional pròpies o particulars d'una assignatura. Així un dels objectius que el professorat de *Llengua Catalana* ha de proposar-se en ferm és que el futur mestre siga capaç de:

- 13) Valorar i incentivar en l'alumnat l'hàbit lector, i, per tant, que prenga hàbit i gust per la lectura d'obres escrites en la nostra llengua, així com també que prenga
- 14) Compromís d'actualitzar els coneixements en relació amb les obres de literatura infantil i juvenil.

A la fi, a través dels objectius conceptuals i procedimentals adés descrits, el professorat ha de fomentar en l'alumnat que siga capaç de:

15) Valorar el procés d'aprenentatge com un aportació personal fonamental per a la motivació de l'alumnat.

Solament d'aquesta manera, aconseguint professionals que motiven l'alumnat en el procés d'aprenentatge propi, es poden arribar a assolir objectius fonamentals per a la nostra assignatura. És a dir, que el mestre puga enfrontar actituds negatives envers la llengua, a fi d'enriquir i millorar el món que l'envoltarà –el món de les aules d'Infantil i Primària, fonamentalment.

3. PREREQUISITS

Per a incorporar-se amb garanties d'èxit a l'assignatura *Llengua Catalana* l'alumnat hauria d'haver assolit durant el període d'educació obligatòria les destreses següents:

- a) Comprendre i expressar-se oralment en una situació informal i formal en un nivell elemental.
- b) Comprendre i expressar-se per escrit en un nivell estàndard elemental.

El cert, però, és que, com ja es ben sabut, l'ensenyament no universitari ha fracassat en general en aquesta empresa. En concret, en començar el curs, el professorat de *Llengua Catalana* ha de fer front a una situació, si més no, complexa, quant a l'ensenyament del valencià. En una classe ens trobem fonamentalment tres tipus d'alumnat:

- en primer lloc, l'alumnat que prové de les tres comarques castellanoparlants amb un pes demogràfic important (Baix Segura, Vinalopó Mitjà i Alt Vinalopó).
- en segon lloc, l'alumnat de la zona catalanoparlant constituïda per set comarques (Marina Baixa i Alta, Comtat, Alcoià, Valls del Vinalopó, Baix Vinalopó, Alacantí),
- a la fi, n'hi ha també de localitats castellanoparlants i catalanoparlants de fora i de dins del País Valencià.

El professor, doncs, es troba amb un tipus d'alumnat molt divers: hi ha alumnat que mai ha fet valencià, alumnat que ha fet valencià com a assignatura, i alumnat que ha rebut un ensenyament fonamentalment en valencià. En segon lloc, el nombre d'alumnes, de 50 a 100 alumnes per classe, és massa elevat per a treballar llengua oral amb garanties d'èxit. El resultat és que molts i moltes alumnes no troben mai condicions d'aprenentatge adequades per a assolir els objectius establerts i no superen, per tant, l'assignatura.

El professorat de *Llengua Catalana*, atesa la necessitat de reforçar i millorar

l'aprenentatge de la llengua per part d'aquest alumnes ha pres dues iniciatives:

- a) Fer que l'alumnat participe en activitats de tàndem com a aprenent.
- b) Realitzar activitats amb materials d'autoaprenentatge.

Pel que fa al primer punt, s'ha decidit posar en marxa el programa *Tàndems de llengua*, seguint el model del "Voluntariat lingüístic", a partir d'una metodologia d'ensenyament col·laboratiu, en què l'alumnat s'implica com a mestre en el procés d'ensenyament-aprenentatge de les habilitats orals. És a dir, un/a voluntari/a de la classe (alumne/a guia), amb seguiment didàctic del professorat, ajuda a millorar la competència oral de l'alumnat de la mateixa classe amb mancances lingüístiques elevades (alumne/a receptor/a). El programa, a més de l'aprenentatge de la llengua, fomenta valors lingüístics solidaris i, a més, contribueix a modificar els comportaments sociolingüístics d'ocultació de la llengua pròpia, entre l'alumnat que fa de guia.

En relació amb el segon punt, es proporciona a l'alumnat material d'autoaprenentatge per a millorar l'expressió escrita. Així mateix, pel que fa a la pràctica oral, el Departament de Filologia Catalana ha començat a elaborar material propi autoavaluatiu. En aquest curs acadèmic l'alumnat disposa, per exemple, del FONET, un programa que permet millorar la fonètica.

4. CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA

El Marc Europeu de referència ofereix també directrius o orientacions a l'hora de decidir els continguts de cada assignatura, amb l'objectiu que els blocs temàtics siguin adients a les competències disciplinars, però, també, i sobretot, a les destreses o competències professionals i a les actituds.

En aquest sentit, els continguts que presentem per a *Llengua Catalana* es fonamenten en criteris diversos. En primer lloc, considerem que dominar un contingut no és un fi en si mateix. Si el seleccionem és perquè considerem que contribueix al desenvolupament intel·lectual o a la preparació professional de l'estudiant. Així mateix, la selecció del contingut hauria de proporcionar oportunitats de desenvolupar habilitats intel·lectuals d'un nivell superior, com ara el raonament, la resolució de problemes, el pensament crític i la creativitat. Sempre, però, s'haurà de tenir en compte el nivell de desenvolupament intel·lectual i de maduresa dels estudiants.

Després de valorar acuradament, doncs, aquesta premissa, hem confeccionat el programa de l'assignatura de *Llengua Catalana*, atenent a l'orde lògic d'aprenentatge dels conceptes i destreses fonamentals en relació amb procés de domini de l'estàndard d'una llengua. Apliquem, doncs, en aquesta presentació dels continguts una graduació que hem considerat ajustada, d'una banda, a l'ordenació

conceptual que exigeix la matèria i, de l'altra, al procés d'aprenentatge de l'estudiant mateix. Provarem de presentar, doncs, com cadascun dels objectius que hem analitzat en l'apartat 4 es corresponen amb els continguts proposats.

Ara bé, el projecte d'assignatura que volem plantejar creiem que ha de superar aquest objectiu d'aparició esglaonada dels conceptes i continguts. Volem treballar d'una manera circular –o fractal. És a dir, l'exposició dels temes no serà totalment lineal i seqüencial, distribuint continguts segons l'orde d'un programa convencional, sinó que hi haurà repeticions de conceptes, aprofundiment en destreses i competències actitudinals, que s'aniran perfilant a mesura que avança l'exposició dels temes; per això, tornarem sobre un concepte o destresa i hi aprofundirem una volta i una altra.

Bloc I: NOCIONS BÀSIQUES DE LA SOCIOLINGÜÍSTICA

L'esquema d'aquest primer bloc és el següent:

1. Llengües en contacte

Llengües minoritàries i llengües minoritzades: casos i teoria

Bilingüisme i diglòssia

Els programes d'educació bilingüe

Alguns conceptes sociolingüístics bàsics: estructura lingüística i ús lingüístic; competència comunicativa; àmbits d'ús; normes d'ús

2. Variació lingüística

Tractament de les varietats socials i funcionals a l'escola

L'estàndard

Normes d'ús i drets lingüístics dels parlants

Tot i que la majoria de blocs de continguts es corresponen amb objectius procedimentals, en el punt 1 d'aquest primer bloc es pretén assolir l'objectiu conceptual que hem anomenat 1) *Conèixer els models d'educació bilingüe en relació amb el context sociolingüístic del País Valencià* i, per tant, s'introdueix l'alumne en el context sociolingüístic del País Valencià a partir de conceptes com ara *bilingüisme*, *diglòssia*, *llengües en contacte*, etc., que permeten entendre el perquè de la creació dels programes d'educació bilingüe. Així mateix, el contingut d'aquest punt 1 ofereix una visió introductòria sobre el disseny docent adequat per a les circumstàncies de cadascun dels programes educatius aplicats al País Valencià i, per tant, es desenvolupen altres objectius procedimentals que hem analitzat anteriorment. En concret, el professorat guiarà en el disseny, planificació i avaluació dels processos d'ensenyament-aprenentatge en contextos de diversitat i en l'adaptació dels programes d'educació bilingüe a situacions d'educació inclusiva o d'alumnat nouvingut.

Així mateix, en el punt 2 d'aquest primer bloc es repassen altres conceptes ja coneguts com ara el d'*estàndard* perquè permetran assolir els objectius procedimentals esmentats en l'apartat anterior.

Bloc II: HABILITATS LINGÜÍSTIQUES

L'esquema d'aquest primer bloc és el següent:

1. La comprensió i l'expressió oral
 - 1.1 Comprensió oral de qualsevol tipus de text que utilitze un registre estàndard tant en varietat pròpia com en la resta de variants geogràfiques
 - 1.2 Producció de textos orals de tot tipus en un registre col·loquial o estàndard sobre temes prèviament treballats i lliures amb un llenguatge d'especialitat
 - 1.3 El sistema fonològic del català
 - 1.4 La ortoèpia de l'estàndard
 - 1.5 El lèxic general del català

2. La comprensió i la producció escrita

Comprensió de tot tipus de textos escrits que utilitzen un registre estàndard tant en la varietat pròpia com en la resta de variants geogràfiques de temàtica i llenguatge especialitzats en el camp de la llengua i de la didàctica

Producció de textos escrits de tot tipus en una varietat estàndard

L'ortografia del català

Morfologia verbal i nominal

Sintaxi bàsica

Organització del discurs: els connectors textuais

Aquest segon bloc s'organitza en dos apartats fonamentals que es corresponen amb els objectius procedimentals bàsics de l'assignatura. És a dir, es pretén que l'alumnat siga competent oralment i per escrit, a partir del domini del sistema fonològic, morfosintàctic i lèxic del català, a més del domini aprofundit de l'ortografia. En definitiva, es treballen textos orals i escrits tant des del punt de vista de la comprensió com de la producció.

Bloc III. RECURSOS D'AUTOAPRENTATGE

L'esquema d'aquest primer bloc és el següent:

1. Les TIC a l'aula
2. Internet i la recerca d'informació
3. Recursos bibliogràfics
4. Literatura infantil i juvenil

En aquest darrer bloc, d'una banda, s'ofereix informació i es posen en pràctica els recursos didàctics en suport informàtic necessaris per a l'aprenentatge de la llengua a l'aula. S'hi incideix especialment en l'aprenentatge autònom. En aquest sentit aquests continguts habiliten l'alumnat per assolir els objectius procedimentals relacionats amb l'ús dels recursos informàtics en les activitats de l'aula i la capacitat de seleccionar els recursos adequats per a potenciar l'autoaprenentatge en la tasca educativa. D'altra banda, s'ofereixen també informació i estratègies per a motivar la lectura infantil i juvenil a l'aula, continguts que permeten assolir, per tant, dos dels objectius actitudinals bàsics de *Llengua Catalana*: incentivar en l'alumnat l'hàbit lector i fer-lo conscient de la necessitat d'actualitzar els coneixements en relació amb les obres de literatura infantil i juvenil.

5. METODOLOGIA DOCENT

5.1 L'ensenyament actiu i l'enfocament comunicatiu

Creiem que la proposta europea per a l'educació universitària no és un canvi superficial. Ens trobem còmodes amb la proposta metodològica que ofereix i que afecta la conceptualització de què és ensenyar. Provarem de resumir-la en aquests punts (Lluch 2006: 3):

- a) Ensenyar no és fer classe, ensenyar és organitzar i proposar un conjunt d'activitats (entre les quals es troba la de fer classe) per tractar de crear aprenentatges en els estudiants.
- b) Ensenyar significa crear les millors condicions possibles perquè l'aprenentatge que volem produir en els estudiants pugui tenir lloc de la millor manera.
- c) La relació entre ensenyament i aprenentatge no és causal sinó probabilística: segons les activitats que organitzem i proposem hi haurà majors o menors possibilitats que determinats aprenentatges puguin tenir lloc.
- d) La forma com avaluem l'estudiant no és independent dels resultats d'aprenentatge que pretenem produir. Per a qualsevol estudiant la forma com avaluem determina què és rellevant o no aprendre.
- e) S'ensenyava perquè allò que s'ha après pugui ser utilitzat en noves situacions (més enllà de l'examen i més enllà de la universitat).

Aquest nou model d'ensenyament a la universitat es basa en premisses pedagògiques que no són noves, però que, tanmateix, no s'acabaven d'aplicar als àmbits universitaris; ens referim a la concepció de l'aprenentatge com una activitat significativa (Ferrer 1994: 119). En altres paraules, considerem que el binomi ensenyament-aprenentatge s'ha d'entendre com un procés interactiu, que s'ha anomenat *ensenyament actiu* (Hernández 1989) que implica, fona-

mentalment, desplaçar el punt de suport de l'ensenyament-aprenentatge, des del professor a l'alumne. És a dir, la responsabilitat didàctica no recau en el professorat de manera exclusiva, sinó en la relació entre el professorat i l'alumnat i també, entre en el si de l'alumnat mateix. Aquesta consideració implica, en primer lloc, que el docent ha de pensar estratègies d'ensenyament-aprenentatge centrades en l'alumnat i no en ell mateix. En segon lloc, comporta que el docent ha d'insistir més que en els coneixements o la transmissió d'informació, en la capacitació que l'alumnat ha de tenir a l'hora de resoldre problemes i en l'adquisició de destreses i actituds. En aquest sentit, la memorització o rutinització de continguts deixa de ser el moll de l'os del procés. Al detall:

- a) L'ensenyament ha de ser *concret*. Un dels supòsits fonamentals de l'ensenyament actiu és que l'objectiu de les activitats (la pràctica) no ha de ser el de refermar els continguts teòrics exposats en primer lloc. De fet, segurament el procés d'ensenyament-aprenentatge és justament l'invers. L'experiència docent ens ha fet veure que cal partir de l'observació de la realitat, perquè l'alumnat se sorprén, s'interessa i, de retop, es motiva si el docent aconsegueix mostrar que la matèria d'estudi es troba en la realitat que l'envolta. D'aquesta manera, es fomenta l'experimentació i la indagació perquè es plantegen situacions d'aprenentatge concretes a partir de les quals s'haurà d'ascendir envers l'abstracció.
- b) L'ensenyament ha de ser *actiu*. Adés ja hem dit que en aquesta metodologia pedagògica hi ha un viratge del professor a l'alumne, en què aquest darrer pren més protagonisme i, en certa manera, les regnes del seu procés d'aprenentatge. En aquest sentit, tant el debat, com l'anàlisi de casos és una eina eficaç perquè promou la descoberta i, per tant, el procés d'ensenyament-aprenentatge té bona cosa de component experiencial.
- c) L'ensenyament ha de ser *individualitzat*. L'experiència demostra que per a aconseguir optimitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge, cal que, el professor conega el seu alumnat, en conega la personalitat, les virtuts i els límits. Solament d'aquesta manera podrà programar les classes, en funció del nivell i, sobretot, podrà potenciar de cada personalitat allò que siga millor. A més a més, si l'alumnat se sent reconegut pel seu professor i pels seus companys, de colp i barrada, se sentirà motivat cap a la matèria que s'explica.
- d) L'ensenyament ha de ser *cooperatiu*. La complicitat entre professor i alumne i entre l'alumnat mateix s'aconsegueix promovent activitats de treball en grup, perquè fomenten el clima de col·laboració i, a banda, la transmissió de coneixements i l'intercanvi d'opinions.
- e) L'ensenyament ha de ser *autoformatiu*, de manera que s'afavorisca l'autoestima, es promoga l'autonomia intel·lectual, emocional i moral i es forme, en definitiva, per a aprendre a aprendre.

- f) L'ensenyament ha de ser *motivador*. Tant la proximitat de les activitats al món que envolta l'alumne, com el fet de crear un món ambient a la classe ajuden que l'alumnat se senta motivat. Cal afegir ací que, cal crear ocasions per a la participació i l'exposició de coneixements de l'alumnat on també demostre que ha adquirit certes habilitats.

D'aquesta manera, el model tradicional de docència teòrica generalment basat en la classe presencial dirigida a un grup més o menys nombrós d'estudiants durant un nombre d'hores a la setmana, és substituït per un model que, sense renunciar a la classe presencial a tot el grup d'estudiants, reduïska el nombre d'hores i el completen amb uns altres tipus de docència i atenció a l'estudiant: tutories, seminaris, grups de treball, treball autònom de l'estudiant, etc.

L'assignatura *Llengua Catalana* es basa en aquest enfocament d'ensenyament-aprenentatge *actiu*, que, com veiem, dóna menys importància a la classe teòrica. En el cas de la nostra assignatura, aquesta nova línia d'actuació es fonamenta en la promoció del pensament crític i en la resolució de problemes, però, sobretot en l'assoliment i millora de la competència comunicativa, tant escrita com oral, partint de les premisses de l'enfocament *comunicatiu*, en què aprendre una llengua és guiar l'alumnat en l'ús. En l'assignatura *Llengua Catalana*:

- 1) Posem èmfasi en la comunicació i en l'ús de la llengua oral i escrita i partim d'una estratègia d'aprenentatge ben concreta: s'aprèn mentre s'usa la llengua per a fer coses.
- 2) Tractem la diversitat de tipus de text i, per tant, definim clarament el context comunicatiu.
- 3) Treballem activitats que desenvolupen les quatre habilitats lingüístiques, per a aconseguir-ho, llegim, transformem, refem, complement i creem textos diversos.
- 4) Creem la situació d'aprenentatge, és a dir, guiem per a treballar per parelles o en petits grups.

5.2 Modalitats docents i tipus d'activitat

Atés els objectius i l'estructuració de l'assignatura i, tenint en compte la filosofia educativa de l'ensenyament actiu és poc realista i desafortunat fonamentar tota l'assignatura de *Llengua Catalana* en l'exposició magistral. Per tant, ací combinarem aquesta modalitat amb un seguit de sessions pràctiques, discussions i intercanvis d'opinions al voltant dels temes plantejats i bona cosa d'acció tutorial.

– Activitats Presencials:

- a) Assistència a classes teòriques

Les classes expositivomagistral són les més adequades per a implementar

els coneixements relacionats amb els conceptes fonamentals de la sociolingüística i per a explicar el sistema educatiu valencià, resultat d'aqueix context sociolingüístic. Tanmateix, cal combinar aquesta metodologia amb altres tipus d'actuació docent, ja que bona part dels conceptes teòrics que presentem es poden vehicular com a ensenyament *concret*. Notem que es tracta d'aconseguir que l'alumnat s'adone d'una realitat concreta, la realitat de les llengües en contacte, i després de proporcionar-li les aïnes adequades per a aconseguir treballar aquesta diversitat a l'aula. Una vegada aconseguit açò, cal descriure allò que s'ha percebut, sistematitzar-ho i, en darrer terme, explicar per què es produeix d'aquesta manera. Per a aconseguir aquest objectiu, partim d'*activitats d'acostament* que presenten textos que plantegen casos de situacions similars en altres llocs del món i que permeten fer-ne extrapolacions.

A la fi, doncs, les lliçons magistrals es redueixen bastant i són substituïdes per classes expositivointeractives i per sessions on l'alumnat pren més protagonisme i és el professorat el que guia la solució de problemes concrets –arribem novament als principis d'un *ensenyament actiu*– i l'estudi conjunt de textos i casos concrets –que fomenten l'*ensenyament motivador* i *cooperatiu*.

b) Assistència a classes pràctiques

Les classes pràctiques d'aquesta assignatura són de dos tipus. En primer lloc, hi ha classe a l'aula d'informàtica en què, d'una banda, es proporciona a l'alumnat diversos recursos TIC que l'ajudaran a millorar la competència oral i escrita en valencià (FONET, Winverbs, Jugallengua, Salt, etc.) i, de l'altra, s'ofereixen plataformes per a aprofundir sobre el sistema educatiu valencià i les estratègies per a enfrontar amb èxit una situació de contacte de llengües (Unitat per a l'Educació Multilingüe, Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya, etc.)

En segon lloc, la classe pràctica es dedica a fomentar la pràctica oral i escrita. Com a mètode provem de no separar totalment la pràctica oral de l'escrita, l'aula es concep com un espai de comunicació cooperatiu i individual alhora. L'alumnat treballa per parelles un text escrit (expositiu o argumentatiu, fonamentalment) des del punt de vista de l'organització de la informació i també revisant l'aspecte lèxic, morfològic, fonètic o ortogràfic que el professor vulga treballar en aqueixa sessió. En acabar, es preparen una exposició valorativa que han d'exposar al company i que el company ha de valorar, sempre sota la supervisió del professor. A la fi, la pràctica es repeteix individualment davant de la classe tenint en compte les anotacions del company, però ja amb les correccions explícites del professorat. En darrera instància, el text esquemàtic preparat per a l'exposició oral es converteix en una redacció de 150 mots. Així mateix, per a millorar l'expressió escrita a nivell ortogràfic, l'alumnat practica dictats.

Pel que fa als recursos didàctics, cal dir, en primer lloc, que proporcionem un *dossier* que aporta una bona part del material didàctic a utilitzar: part de

la bibliografia, les activitats i casos que cal discutir a classe, textos ets. A més a més, es parteix d'un llibre de text-gramàtica del català i una morfologia verbal.

c) Realització d'exàmens

Hi ha una prova escrita a final de curs que avalua els coneixements de gramàtics practicats durant el curs:

Pregunta 1: morfologia verbal

Pregunta 2: pronoms febles

Pregunta 3: vocalisme

Pregunta 4: consonantisme

Pregunta 5: lèxic

Pregunta 6: sintaxi

Pregunta 7: conceptes de sociolingüística

Pregunta 8: redacció de 250 mots

Hi ha, a més, una prova oral 15 minuts que avalua el nivell estàndard global i específicament lèxic que l'alumnat ha assolit durant el curs, a partir de l'exposició d'una notícia i un llibre de lectura.

d) Assistència a seminaris i activitats

Durant el curs el Departament de Filologia Catalana de la UA oferirà la possibilitat d'assistir a seminaris, conferències o activitats relacionades amb aspectes tractats a classe. Així, per exemple, es convida l'alumnat a obres de teatre en valencià i a conferències i tertúlies amb algun dels escriptors del llistat de llibres obligatoris de l'assignatura.

e) Assistència a tutories

L'Espai Europeu d'Educació Superior atorga un paper fonamental a l'acció tutorial. Fet i fet, hi ha la idea que el trànsit d'una educació centrada en l'ensenyament (en el docent) a una altra centrada en l'aprenentatge (en l'alumne/a) ha d'incidir significativament en l'acció tutorial, perquè és el fonament del procés d'orientació de l'alumnat. Si atenem a les dades de cursos anteriors es pot comprovar com la tutoria tradicional, individual, és necessària, però sovint l'alumnat no s'hi veu còmode i, per tant, no té gaire èxit. Per evitar el poc interès que la tutoria tradicional fomenta entre l'alumnat en general, l'EEES preveu la diversificació de l'acció tutorial. Així per a l'assignatura *Llengua Catalana* hem escollit dos tipus de tutories.

La *tutoria individual* és necessària perquè, així, el professorat pot fer diagnòstics més concrets en relació amb el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat i, per tant, podrà solucionar els problemes derivats d'aquests processos. Així doncs, el professorat pot proporcionar material complementari als alumnes que ho sol·liciten, tant per a aclarir dubtes en relació amb els conceptes teòrics

explicats a l'aula, com per a aprofundir-hi més. Aquesta tutoria individual va lligada amb la tutoria per campus virtual.

D'altra banda hi ha la *tutoria grupal*. Sabem que el model de tutoria utilitzat tradicionalment en l'àmbit universitari és fonamentalment individual i voluntari. Darrerament s'ha questionat aquest tipus de tutoria perquè impossibilita atendre quantitativament i qualitativa –a causa de l'excesiva ratio professor-alumne– tot l'alumnat. Per això es pot optar per la tutoria grupal que permet l'atenció simultània a un grup d'alumnes per discutir els problemes comuns i específics de l'assignatura. En l'assignatura que presentem hem reservat hores per a aquest tipus de tutories que es realitzaran en grups de 10 persones en el Seminari del Departament.

– Activitats no presencials

a) Preparació de les classes teòriques

Fins ara, com hem assenyalat adés, els currículums contemplaven tan sols les hores que l'alumne dedicava a les classes teòriques i pràctiques. Dit d'una altra manera, tan sols es tenia en compte el currículum presencial. Ara també es comptabilitza la faena que l'alumne fa a casa. Entre aquesta faena hi ha la que té a veure amb la preparació de les classes teòriques. Ací la tasca de l'alumne és llegir els textos o articles que el professorat acomana per comentar algun aspecte teòric a classe, en assemblea, entre tots els/les alumnes.

b) Preparació de les classes pràctiques

Per poder assistir a les classes pràctiques amb una garantia d'èxit en l'aprenentatge, el professorat sovint demanarà que repassen la pràctica dels programes d'informàtica, a partir d'alguna activitat concreta. De la mateixa manera, pel que fa a les exposicions orals, l'alumne podrà reflexionar a casa sobre l'avaluació que el professor i el company han fet de la seua exposició en la classe pràctica, per poder perfilar les errades o els dubtes.

c) Preparació dels treballs de les classes pràctiques

Durant el curs l'alumnat ha de presentar cinc treballs pràctics escrits. Un treball consisteix a fer el dossier de pràctiques d'informàtica, que es fa a classe en un 75%, però que conté un 25% de consultes a casa. També ha de lliurar una ressenya d'un llibre i tres redaccions, a partir de les activitats dels seminaris, teatres, tertúlies o conferències.

6. PLA D'APRENENTATGE DE L'ALUMNE

Finalment, i tenint en compte novament la importància que el Marc Europeu dóna a la distribució del temps, el contingut s'hauria de seleccionar tenint en

compte les possibilitats reals que ofereix l'estructura temporal de l'assignatura i valorant l'esforç de l'alumnat; és a dir, cada contingut ha d'estar elaborat sobre el temps que marquen els crèdits ECTS.

En l'actual sistema de crèdits no es considera el temps utilitzat pels alumnes en la realització de diverses activitats i tampoc es mesura l'esforç, ni sol tenir-se en compte la interpretació subjectiva del rendiment que comporta el binomi temps-esforç, respecte dels resultats acadèmics. Amb el nou sistema de crèdits ECTS, que comptabilitza i té en compte quantitativament i qualitativament totes les activitats de l'alumnat, es produeix un canvi que apunta al bell mig de la mentalitat tant dels alumnes com dels professors, atés que cal considerar nous espais que romanien "invisibles" en els currículums tradicionals.

Per a nosaltres és un canvi pedagògic important, perquè ens permet diversificar activitats i, amb les eines de control informàtic, controlar el que fa l'estudiant, ser més conscient de l'esforç i de la quantitat d'hores dels processos d'aprenentatge i, finalment, ens permet aplicar amb molta més facilitat l'ensenyament-aprenentatge actiu en tot moment, perquè visualitzem i controlem el procés d'aprenentatge dels nostres alumnes, pas a pas.

En el sistema de crèdits actual, l'assignatura *Llengua Catalana* té 6 crèdits. En el nou sistema de crèdits ECTS, l'equivalència és la següent: 6 crèdits = 7,5 ECTS. Si es considera que 1 crèdit ECTS equival a 25 hores, 7,5 crèdits ECTS equivalen a 187,5 hores.

Ateses les dades de l'enquesta proposem la distribució d'hores següent:

Assignatura: 7,5 crèdits ECTS	nombre d'hores
Assistència a classes teòriques	22
Assistència a classes pràctiques	22
Preparació classes teòriques	10
Preparació classes pràctiques	20
Preparació treballs classes pràctiques	40
Realització d'exàmens	4,5
Preparació d'exàmens	40
Assistència a tutories col·lectives	8
Assistència a tutories individuals	15
Assistència a seminaris i activitats	6
TOTAL VOLUM DE TREBALL	187'5

Aquest quadre indica la distribució d'hores en relació amb les diverses activitats que es proposaran per a l'assignatura. Resulta evident que el càlcul més o menys exacte només es pot fer de les hores presencials (teòriques i pràctiques) dissenyades pel professor; la resta d'hores no són sinó estimacions sobre el treball que hipotèticament un/a estudiant ha de dedicar a l'assignatura.

S'entén per assistència a classe el temps que transcorre normalment en un aula entre el professor i el grup d'estudiants a les classes teòriques i pràctiques.

L'alumnat també haurà de realitzar faena a casa. Amb el nou sistema de crèdits, aquesta també es comptabilitza per a valorar-ne la inversió de temps i l'esforç. D'aquesta manera, es comptabilitza el temps hipotètic que l'estudiant necessita per a la preparació de les classes teòriques, és a dir, el temps que necessita tant per al seguiment de les classes com per a lectures de la bibliografia o d'altres documents obligatoris, recerca de fonts i dades, etc. Així mateix, la preparació de les classes pràctiques consisteix en el temps hipotètic que l'estudiant necessita per a la preparació dels exercicis pràctics (anàlisi de textos, resolució de casos diversos, etc.) presentats i discutits a classe. De més a més, es comptabilitza el temps de preparació dels treballs de les classes pràctiques (recerca d'informació, preparació d'exposicions orals, etc.).

De la mateixa manera, es tindrà en compte les hores de realització de l'examen teòric i el temps hipotètic que l'estudiant necessita per a preparar-lo. Una de les novetats més interessants en relació amb aquesta nova manera de contemplar els currículums és que, com hem dit, prenen molt de relleu les tutories i les activitats complementàries. D'una banda, la tutoria es diversifica i multiplica la seua acció. D'altra banda, es comptabilitza i es valora l'assistència a activitats complementàries; en referim a l'assistència a seminaris o conferències, les visites al teatre, etc. És convenient que les activitats previstes pel professor puguin ser compartides per dues o més assignatures, cosa que implica una coordinació que valoren tant alumnes com professors.

7. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS

La bibliografia de l'assignatura està dividida en diversos apartats relacionats amb el contingut i les competències que han l'alumnat ha d'assolir en acabar el curs:

Bloc I: NOCIONS BÀSIQUES DE SOCIOLINGÜÍSTICA

a) manuals i articles

BASSOLS, M. Margarida & Anna M. TORRENT, *Models textuels. Teoria i pràctica*, Eumo, Vic, 1996.

BIBILONI, Gabriel, *Llengua estàndard i variació lingüística*, 3 i 4, València, 1997.

BOIX I FUSTER, Emili i Francesc-Xavier VILA i MORENO, *Sociolingüística de la llengua catalana*. Ariel, Barcelona, 1998.

BURGUET, F., *Introducció a la fonologia, fonètica i ortografia del català*, ed. la Magrana, Barcelona, 1983.

- CAMPS, A., *Text i ensenyament. Una aproximació interdisciplinària*, ed. Barcanova, Barcelona, 1990
- CASSANY, D., *Ensenyar llengua*, ed. Graó, Barcelona, 1993.
- COROMINAS, E., *Pràctiques d'expressió i comunicació*, ed. Eumo, Vic, 1984.
- , *Tècniques d'escriptura*, ed. Teide, Barcelona, 1988.
- FERRANDO, A. i altres, *Invitació a la llengua*. València, 1987.
- , *La llengua als mitjans de comunicació*, Institut de Filologia Valenciana, València, 1990.
- FERRER, F. i J. CRUAÑAS, *Els drets lingüístics dels catalanoparlants*, ed. 62, Barcelona, 1990.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. SECCIÓ FILOLÒGICA, *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I. Fonètica*, IEC, Barcelona, 1991.
- , *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana II. Morfologia*, IEC, Barcelona, 1993.
- , *Documents normatius. 1962-1996 (amb les novetats del diccionari)*, IEC, Barcelona, 1997.
- LACREU, J., *Manual d'ús de l'estàndard oral*, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, Universitat de València, València, 1987.
- LLEAL, C., *Breu Història de la llengua catalana*. Barcelona, 1992.
- LÓPEZ DEL CASTILLO, LL., *El català a través del temps*, ed. Reforma de l'escola, Barcelona, 1986.
- MOLLÀ, A. i PALANCA, C., *Curs de sociolingüística I*, ed. Bromera, València, 1987.
- MONTOYA ABAT, B., *La interferència lingüística al sud valencià*, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, València, 1989.
- , *Alacant: la llengua interrompuda*, Denes, València, 1996.
- PUIG, I., *Aprendre a aprendre*, ed. Empúries, Barcelona, 1989.
- RODRÍGUEZ-VIDA, S., *Catalán-castellano frente a frente*, Inforbook's, Barcelona, 1997.
- , *El català de la A a la Z*, Josep Ruaix editor, Moià, 1997.
- RUAIX I VINYET, Josep, *Diccionari auxiliar. I. Repertori lexicogràfic d'interferències en el català d'avui. II. Dubtes, incorreccions, preferències*, Barcelona, 1996.
- SALVADOR, C., *Gramàtica valenciana*, Tres i quatre, València, 1982⁹.
- SEGARRA, M., *Pompeu Fabra*, ed. Empúries, Barcelona, 1991.
- SOLÀ, JOAN I PUJOL, Josep M., *Tractat de puntuació*, Columna, Barcelona, 1989.
- SOLÉ I CAMARDONS, Jordi, *Iniciació a la sociolingüística*, Barcanova, Barcelona, 1992.
- SIMBOR, V., *Carles Salvador i Gimeno: una obra decisiva*, Diputació de València, València, 1987.

Tusón, J., *Mal de llengües: a l'entorn dels prejudicis lingüístics*, Empúries, Barcelona, 2002.

b) Recursos web

1. Institucions i organismes

- *TERMCAT, Centre de Terminologia* <http://www.termcat.cat/>
- *Institut d'Estudis Catalans* <http://www.iec.cat>
- *Servei d'Ensenyaments en Valencià* <http://www.edu.gva.es/ocd/sedev/val/quienes.htm>

2. Serveis lingüístics universitaris

- *Institut interuniversitari de Filologia Valenciana (Alacant)* <http://www.ua.es/institutos/inst.filovalen/iifv.htm>
- *UA. Secretariat de Promoció del Valencià* <http://www.ua.es/spv/>
- *Voluntariat pel valencià* <http://www.ua.es/spv/voluntariat/>

3. Legislació lingüística

- <http://www.ua.es/uem/legislacio/index.html>
- <http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat>

4. Altres

- *UEM (Unitat d'Educació Multilingüe)* <http://www.ua.es/uem/>
- *XTEC (Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya)* <http://www.xtec.es/>
- *Observatori de la Llengua (Alacant)* <http://www.ua.es/spv/observatori/>
- *Linguamón. Casa de les Llengües* <http://www.linguamon.cat/ca/index.html>
- *L'euromosaic* <http://www.uoc.es/euromosaic/web/homect/index2.html>
- *Observatori de les Llengües d'Europa i de la Mediterrània* <http://www.odelleum.cat/index/>

Bloc II: HABILITATS LINGÜÍSTIQUES

Diccionaris

Diccionari de la llengua catalana, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, Palma, València, 2007 (consultable també a <http://www.iec.cat>)

Diccionari valencià. València, Generalitat Valenciana /ed. Bromera.

Diccionari de la llengua catalana. Barcelona, ed. Enciclopèdia catalana.

Diccionari castellà-català. Barcelona, ed, Enciclopèdia catalana.

Diccionari Anglès-Català, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

Diccionari anglès / català en línia <http://www.catalandictionary.org/catala/?uuu>

Diccionari de sinònims i antònims, Teide, Barcelona, 1990.

Diccionari de dubtes i dificultats del català, a cura de Jordi Bruguera, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2000.

Gran diccionari de la llengua catalana <http://www.enciclopedia.cat/>

Diccionari de la llengua catalana multilingüe <http://www.grec.net/cgibin/mlt00.pgm?USUARI=uni.al&SESSIO=0004998562>

Gramàtiques i altres obres de consulta:

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA, *Gramàtica Normativa Valenciana*, València, 2006.

CUENCA, M.J. i M. PÉREZ SALDANYA, *Guia d'usos lingüístics I*, València: IIFV, 2002. Consultable en línia <http://www.ua.es/institutos/inst.filovalen/Guiausos.pdf>

LACREU, J. *Gramàtica valenciana*, Generalitat Valenciana /ed. Bromera, València, 1995.

LACREU, J. (dir.), *Els verbs valencians*, Generalitat Valenciana, ed. Bromera, València, 1995.

PELLICER, J. i Rosa GINER, *Sinopsi. Gramàtica bàsica*. Barcelona, ed. Teide.

RUAIX, J., *El català 1. Fonètica i ortografia*, autor/editor J. Ruaix, Moià, 1991.

———, *El català 2. Morfologia i sintaxi*, autor/editor J. Ruaix, Moià, 1991.

———, *El català 3. Lèxic i semàntica*, autor/editor Josep Ruaix, Moià, 1991.

[Totes les gramàtiques de Josep Ruaix es complementen amb dos quaderns d'exercicis i una clau de correcció.]

RUIZ, F., *Consultor Gramatical: Ortografia i Morfosintaxi*, Tabarca, València, 2006.

VALOR, E., *La flexió verbal*, ed. Tres i quatre, València, 1983.

Materials d'exercicis

COMELLES, S, Anna Cros, Vicent Martines i Joan J. Ponsoda: *Lèxic. Exercicis autocorrectius d'ampliació de vocabulari* (3 vols.), Ed. Eumo/Bullent, Vic-València, 1994.

FERRER, M. –Lluch, G, *Pràctiques de llengua 1. Els pronoms febles*, Tàndem, València, 1991.

FERRER, M. –Lluch, G, *Pràctiques de llengua 2. Ortografia (I)*, Edicions Tàndem, València, 1991.

FERRER, M. –Lluch, G, *Pràctiques de llengua 3. Ortografia (II)*, Edicions Tàndem, València, 1991.

- FERRER, M. –Lluch, G, *Pràctiques de llengua 4. Morfologia verbal*, Ed. Tàndem, València, 1992.
- BOLTA, Marisa, *Pràctiques de llengua 5. Barbaritats i barbarismes (Qüestions de morfosintaxi i lèxic)*, Tàndem, València, 1993.
- VALOR, Enric – Serrano, Rosa, *Practiques de llengua 6. Expressions peculiars de la llengua: locucions i frases fetes*, Ed. Tàndem, València, 1993.
- MAS, Vicent, *Pràctiques de llengua 7. Com escriure un text*, Ed. Tàndem, València, 1996.
- BORRÀS, J. R. i altres, *Quaderns d'exercicis autocorrectius (vols 5 i 6)*, ed. Eumo/Bullent, València, 1988.
- CALATAYUD, R. i altres, *Guia gramatical per a l'ús de la llengua. Exercicis autocorrectius*. ed. Tabarca València, 1993.

BLOC III: RECURSOS D'APRENTATGE

El Conjugador <http://k.1asphost.com/verbs/>

El Jugallengua http://www.edu.gva.es/polin/val/publicacions_jugallengua.html

Traductor Salt http://www.edu.gva.es/polin/val/salt/apolin_salt.htm

Traductor InterNOSTRUM <http://www.torsimany.ua.es/>

8. AVALUACIÓ DELS APRENTATGES

Els criteris d'avaluació queden establits en la definició mateixa dels objectius d'aprenentatge; en aquest cas, el problema consisteix a aclarir els instruments de recollida d'informació sobre l'aprenentatge de l'estudiant i el valor que es donarà a aquests instruments. En l'assignatura *Llengua Catalana* l'avaluació tindrà en compte els aspectes següents:

- a) *Avaluació formativa*. Resultat de l'avaluació de l'assistència i participació a classe; dels treballs de curs; així com de les proves parcials. Aquesta avaluació té l'objectiu d'esbrinar quina és l'eficàcia d'una determinada activitat, que ens permeta analitzar les causes de les dificultats d'aprenentatge i prendre decisions de millora, d'una banda, del procés d'ensenyament, en què es modifica la programació per adaptar-la als propòsits, i d'altra banda, del procés d'aprenentatge dels alumnes, en què es valoren els errors com a font i estímul de progrés. Aquesta avaluació que s'ha de dur a terme al llarg del procés, ha de tenir en compte aspectes actitudinals, d'orientació per a l'autoregulació i la recuperació, adequació de les activitats als objectius proposats, disponibilitat i ús dels recursos didàctics, distribució del temps, etc.
- b) *Avaluació final*. Resultat de la prova final oral i escrita. Ens permetrà saber definitivament si el procés d'aprenentatge avaluat formativament ha tingut el resultat esperat.

A continuació especificuem la distribució de les qualificacions que es tindran en compte per al resultat final:

1. Prova escrita: 40%. Avalua si s'han assolit els objectius conceptuals i procedimentals següents:
 - 1) Conèixer els models d'educació bilingüe en relació amb el context sociolingüístic del País Valencià,
 - 3) Ser capaç de fer una redacció adequada, coherent i cohesionada sobre un tema d'actualitat.
 - 4) Ser capaç d'escriure al dictat un text de nivell mitjà.
 - 6) Ser capaç de redactar un text amb un lèxic adequat al tema i a la tipologia textual.
2. prova oral: 40%. La prova oral consisteix a parlar sobre una de les lectures obligatòries i sobre una notícia que l'alumne/a haurà preparat prèviament. Avalua si s'han assolit els objectius procedimentals següents.
 - 2) Siga capaç de realitzar un exposició oral formal i una entrevista oral formal a l'aula.
 - 5) Ser capaç de parlar utilitzant el lèxic apropiat al tema i a la situació comunicativa.
3. Les pràctiques de l'assignatura: 20%. Les pràctiques de l'assignatura, com hem dit, consisteixen a fer un dossier amb pràctiques d'informàtica, 3 redaccions sobre conferències, seminaris o espectacles i a fer una ressenya sobre una lectura d'un llistat de llibres proporcionat pel professorat. S'avaluen en aquest apartat si l'alumnat ha assolit els objectius procedimentals i actitudinals següents:
 - 8) Ser capaç d'usar els recursos informàtics en les activitats de l'aula.
 - 9) Ser capaç de seleccionar els recursos adequats per a potenciar l'autoaprenentatge en la tasca educativa.
 - 7) Ser capaç de comprendre les diferents varietats lingüístiques i produir textos en què es trie adequadament la varietat.
 - 13) Valorar i incentivar en l'alumnat l'hàbit lector.
 - 14) Compromís d'actualitzar els coneixements en relació amb les obres de literatura infantil i juvenil.

9. AVALUACIÓ DEL PROCÉS DOCENT

L'avaluació del procés docent es realitza a dues bandes:

- c) Valoració de l'alumnat: El Vicerectorat de Qualitat realitza una enquesta a l'alumnat sobre la tasca docent del professorat per cada assignatura i especialitat, que fa reflexionar l'alumnat sobre el procés dut a terme i sobre el temps i l'esforç per preparar l'assignatura, etc.

- d) Valoració del professorat: En relació amb les enquestes i el funcionament de la classe durant el curs, el professorat de l'assignatura es reuneix, analitza i proposa els canvis necessaris per a millorar l'assignatura, així com la introducció d'aquests canvis en la guia de l'assignatura.